

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/385/2023.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Győri Ítéltábla Bf.II.52/2022/20. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (Karsai Dániel Ügyvédi Iroda, dr. Frank Evelyn ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben kérte a Tatabányai Törvényszék 3.B.47/2021/31. számú ítélete és a Győri Ítéltábla Bf.II.52/2022/20. számú ítélete alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó a támadott bírósági határozat alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény II. cikke, VI. cikke, valamint XXVIII. cikk (1)–(3) bekezdései alapján tartotta megállapíthatónak.
- [2] Az alkotmányjogi panasz előzményei, valamint az indítványozó kifogásai – az indítvány és annak kiegészítései alapján – az alábbiak szerint foglalhatók össze.
- [3] A Tatabányai Törvényszék 2022. február 4-én kelt ítéletében megállapította az indítványozó bűnösségét kábítószer-kereskedelem és közokirat hamisítás bűntettében és 6 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre, valamint 6 év közügyektől eltiltásra ítélte.
- [4] A kétirányú fellebbezések alapján eljáró Győri Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta olyan módon, hogy az indítványozó büntetését 9 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 7 év közügyektől eltiltásra súlyosította.
- [5] Az indítványozó a bírósági írteleket érintően alapvetően két kifogást nevesített. Egyrészt a titkos adatszerzések eredményének értékelését, másrészt a szerinte jogszabályellenesen felvett vallomásoknak a felhasználását kifogásolta a bírósági eljárásban. Kifejtette, hogy az ítéletekben a bíróságok az indítványozó bűnösségét főként a IV. rendű vádlott vallomására, valamint a leghallgatás anyagára alapították.

Úgy vélte, hogy mindkét bizonyíték tekintetében több alaptörvényességi probléma merült fel.

- [6] A IV. rendű vádlott vallomásaival kapcsolatban az indítványozó fontosnak tartotta leszögezni, hogy a IV. rendű vádlott csupán egyszer tett érdemi nyilatkozatot az eljárás során, közvetlenül a rendőri rajtaütés után, amikor nem került sor a tanúzási figyelmeztetésekre. A vallomástétel ideje alatt továbbá a IV. rendű vádlott kábítószeres befolyásoltság alatt állt a toxikológiai szakvélemény szerint.
- [7] A lehallgatás anyagát érintően előadta az indítványozó, hogy a hatóságok 2019. június 19. napjától egészen 2019. augusztus 30. napjáig hallgatták le, ezen lehallgatási anyagra az elsőfokú ítélet számtalan ponton hivatkozik. Kifogásolta, hogy a bírósági eljárásban a műveleti CD-k nem álltak rendelkezésre, ezért az eljáró bíróságok a lehallgatások eredményét a hanganyagok megismerése nélkül, csupán a Komárom-Esztergom Megyei Rendőr-főkapitányság – indítványozó szerint bizonytalan tartalmú – átiratában közöltek alapján ismerték meg.
- [8] Ezen kifogásait az indítványozó már az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében is előadta. A bizonyítékok felhasználása körében a másodfokú bíróság összefoglalóan azt rögzítette, hogy „olyan abszolút vagy relatív hatályú eljárási szabálysértést nem tárt fel, amely az ítélet érdemi felülbírálatát gátolná” (másodfokú ítélet 127. pont). Továbbá leszögezte a másodfokú ítélet 147. pontjában, hogy nem álltak rendelkezésre a műveleti CD-k, ezért az eljáró bíróságok a hanganyagok megismerése nélkül, csupán a Komárom-Esztergom Megyei Rendőr-főkapitányság átiratában közöltek alapján ismerték meg azok tartalmát.
- [9] Az alaptörvény-ellenesség indokolása körében az indítvány részletesen hivatkozik az Alkotmánybíróság és az Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlatára.
- [10] A lehallgatások anyagának a felhasználását az indítványozó nem csupán azért tartja alaptörvény-ellenesnek, mert a hangfelvételeket a bíróságok nem ismerték meg közvetlenül és maradéktalanul. Sérelmezte azt is, hogy az ítéletek semmilyen tényről nem rögzítettek arról, hogy az átirat a hanganyagon elhangzottakat teljes egészében tartalmazza-e vagy csupán egy kivonatot rögzít. Emellett nem tisztázott az sem, hogy mikor adták át a titkos adatszerzésből származó lehallgatás átiratát az eljáró bíróságok számára. Mindez az indítványozó szerint súlyosan sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot, azon belül a fegyverek egyenlőségéhez és a bírósághoz való jogot. Aránytalan beavatkozást valósított meg továbbá az indítványozó magánszférájába az, hogy hónapokon keresztül lehallgatták, majd a lehallgatás eredményeül szolgáló hangfelvételeket az eljáró bíróságok meg sem ismerték, hanem csupán annak egy átirata alapján állapították meg a bűnösségét.
- [11] A IV. rendű vádlott vallomásának a felvételére az indítvány szerint a Be. vonatkozó szabályaival ellentétesen került sor. Nem csupán a kioktatása maradt el, hanem a tanúvallomás rögzítésekor a IV. rendű vádlott kábítószeres befolyásoltság alatt állt. A IV. rendű vádlott kihallgatását továbbá éjfélkor kezdték meg és az négy órán

keresztül tartott, ugyanakkor arról csupán két és fél oldal jegyzőkönyv készült. Ezen vallomás felvételére ráadásul a IV. rendű vádlott védőjének a távollétében került sor. Az indítványozó ez utóbbi kifogása körében hivatkozott a védelem alaptörvényből fakadó jogára és annak alkotmányos tartalmára. Az indítvány tanúsága szerint azonban az indítványozó legfőbb kifogása a IV. rendű vádlott vallomásával összefüggésben az volt, hogy a bíróságok az első cselekmény vonatkozásában az indítványozó büntetőjogi felelősségét alapvetően a IV. rendű vádlott vallomására alapították. Az indítvány ezt követően hosszasan érvel amellett, hogy a IV. rendű vádlott vallomása nem volt törvényesen beszerzett bizonyíték, így az az eljárásban nem lett volna felhasználható. Mindezek miatt az indítványozó szerint a bíróságok contra legem jártak el, és megsértették az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát és az ártatlanság vélelmét. A tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványai köréből a fegyveregyenlőség sérelmét eredményezte az indítványozó szerint az is, hogy a nyomozó hatóságok és bíróságok a IV. rendű vádlott vallomása mellett figyelmen kívül hagyták az indítványozó által tett vallomásokat.

- [12] Az indítványozó az elsőfokú és másodfokú bírósági ítéletek alaptörvényellenességének megállapítása és megsemmisítése mellett kérte az Alkotmánybíróságtól, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket a jogerős ítélet végrehajtásának a felfüggesztése érdekében.
- [13] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].
- [14] A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány az alábbiak szerint nem volt befogadható.
- [15] 2.1. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alkotmányjogi panaszt az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen lehet előterjeszteni.
- [16] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt megállapítja, hogy jelen ügyben a Győri Ítéltábla Bf.II.52/2022/20. számú ítélete tekinthető olyan bírósági döntésnek, amely ellen az Abtv. 27. §-a értelmében helye volt alkotmányjogi panasz előterjesztésének.
- [17] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében továbbá az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. Az indítványozó jogi képviselője a Győri Ítéltábla Bf.II.52/2022/20. számú ítéletét 2022. november 15-én vette át, így az alkotmányjogi panaszt 2023. január 12-én határidőben terjesztette elő.
- [18] Megállapította az Alkotmánybíróság azt is, hogy az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette. A támadott döntést érintően továbbá az

indítványozó alkotmányjogi panasz előterjesztésére jogosultnak tekinthető, és figyelemmel arra, hogy a megsemmisíteni kért határozatban a bíróság a büntetőjogi felelősségéről döntött, nyilvánvalóan érintett is.

- [19] Az indítványozó jogi képviselője eljárási jogosultságát az indítványhoz csatolt meghatalmazással megfelelően igazolta, így az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (6) bekezdése szerinti előírásnak is megfelel.
- [20] 2.2. Részben tesz eleget az indítvány az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében a határozott kérelemmel összefüggésben rögzített feltételeknek. Az indítványozó beadványában megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (Abtv. 27. §) és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény II. cikk, VI. cikk, valamint XXVIII. cikk (1)-(3) bekezdései]. Meghatározta az Alkotmánybíróság által vizsgálendő konkrét bírósági határozatokat, kifejezett kérelmet tartalmazott továbbá a megsemmisítésükre. Megjelölte az indítványozó a határozott kérelem körében az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdése körében. Nem adott elő ugyanakkor az indítványozó az Alaptörvény II. cikkével és VI. cikkével összefüggésben olyan alkotmányjogilag értékelhető indokolást, amely érdemi vizsgálat alapjául szolgálhatott volna. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ilyen indokolás hiányában az indítványi elem nem alkalmas érdemi elbírálásra {3075/2016. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [19]; 3231/2016. (XI. 18.) AB határozat, Indokolás [26]}. Erre tekintettel az Alaptörvény II. cikkével és VI. cikkével kapcsolatos indítványi elemeket az Alkotmánybíróság érdemben nem vizsgálta.
- [21] 2.3. Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának feltétele, hogy az indítvány a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30], illetve 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [22] Az indítványozó kifogásait az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság a következőképpen értékelte.
- [23] Az indítvánnyal összefüggésben az Alkotmánybíróság mindenképp hangsúlyozza, hogy a bizonyítási rendszer, a konkrét bizonyítási szabályok kialakítása az Alkotmánybíróság értelmezésében a jogalkotó feladata, melyet a jogalkalmazó bíróságok értelmeznek. A bizonyításra vonatkozó rendelkezések szoros összefüggést mutatnak a tisztességes eljáráshoz való joggal, ám ezen alapjog, továbbá más alapjogok (például a magánszféra védelme, emberi méltóság védelme, kínzás tilalma, védelemhez való jog) és alkotmányos rendelkezések (különösen a jogállamiság tétele) által kijelölt kereteken belül a jogalkotó nagyfokú szabadságot élvez ezek

meghatározása során. Önmagában az, hogy e szabályoknak mi a helyes tartalma, bírósági jogértelmezés kérdése, a téves jogértelmezés pedig önmagában nem vezet szükségképpen az Alaptörvény sérelmére. {3104/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [18]} Az Alkotmánybíróság számos döntésében rámutatott már arra is, hogy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére van jogköre, a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének, és a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára azonban már nem rendelkezik hatáskörrel. {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}

- [24] Ezen következetes gyakorlatára is figyelemmel volt az Alkotmánybíróság, amikor az indítványozó kifogásait az Abtv. 29. §-a kontextusában értékelte. Annak eredményeként megállapította, hogy az indítványozó kifogásai, amelyeket részben az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséhez, részben az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdéséhez kapcsolódóan adott elő, kivétel nélkül az indítványozó ellen folyt büntetőeljárásban a bíróságok által lefolytatott bizonyítási tevékenységgel kapcsolatosak: az indítványozó egyrészről a lehallgatások anyagának a felhasználását, másrészről pedig a IV. rendű vádlott vallomását érintően fejtette ki aggályait.
- [25] A konkrét indítvány kapcsán az Alkotmánybíróság megállapította, hogy bíróságok a büntetőeljárás során figyelembe vették és vizsgálták az indítványozó ezen kifogásait. A másodfokú bíróság ítéletének a [141]-[146] bekezdéseiben részletes választ adott az indítványozó és védője a IV. rendű vádlott vallomásával kapcsolatos felvetéseire, utalva arra, hogy azokra az elsőfokú bíróság ítéletének [83]-[91] bekezdési is reflektáltak. Emellett a másodfokú bíróság ítéletének [147]-[149] bekezdéseiben fejtette ki álláspontját arról, hogy a telefon-lehallgatások anyagának a felhasználhatóságához a bíróság szerint miért nem fér kétség.
- [26] Az indítványozói felvetésekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza: az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az

Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}.

- [27] Mindezeket figyelembe véve az Alkotmánybíróság jelen ügyben úgy ítélte meg, hogy az indítványozó által megfogalmazott kifogások nem vetik fel az Abtv. 29. §-a értelmében vett, a Győri Ítélőtábla támadott döntését érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem merül fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés sem.
- [28] 3. A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján arra a megállapításra jutott, hogy az nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek, és az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdései alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjaira figyelemmel visszautasította.
- [29] Az indítvány visszautasítására tekintettel az indítványozó azon kéréséről, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 61. § (1) bekezdés alapján hívja fel a bíróságot a kifogásolt döntés végrehajtásának felfüggesztésére, nem kellett döntést hozni {3328/2021. (VII. 23.) AB végzés, Indokolás [23]; 3356/2021. (VII. 23.) AB végzés, Indokolás [24]; 3117/2023. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [24]; 3475/2023. (XI. 7.) AB végzés, Indokolás [38]}.

Budapest, 2025. október 14.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Haszonicsné Dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró